

**VILNIAUS JUZEFO IGNACIJAUŠ KRAŠEVSKIO GIMNAZIJOS GAMTOS IR TIKSLIŲJŲ
MOKSLŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ
VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I. SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Mokinių pažanga ir pasiekimai gamtos ir tikslųjų mokslų pamokose vertinami vadovaujantis Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis (suvestinė redakcija nuo 2024-09-01), Matematikos bendrąja programa, Biologijos bendrąja programa, Chemijos bendrąja programa, Fizikos bendrąja programa, Inžinierinių technologijų bendrąja programa, Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu (suvestinė redakcija nuo 2024-10-19), Matematikos nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo 8 klasėje užduoties aprašo projektu (2024 m., Nacionalinė švietimo agentūra), Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazijos mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu.
2. Tvarkos aprašas apibrėžia mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, vertinimo lygmenis ir principus, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarką.
3. Specialiųjų poreikių mokinių vertinimas Vertindamas specialiųjų poreikių mokinių ugdymo rezultatus, mokytojas atsižvelgia į individualius skirtumus (psichologinius, suvokimo, atminties, dėmesio, temperamento ir pan.). Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui nepatenkinamas įvertinimas gali būti rašomas, jeigu jis turi potencinių galių, bet piktybiškai neatlieka jam skirtų užduočių, visiškai nesistengia jų atlikti.

**II. SKYRIUS
MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO FORMOS IR KRITERIJAI**

VERTINIMAS	VERTINIMO VEIKLA
Formuojamasis (nuolatinis vertinimas, kurio naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą)	Pažymiu nevertinama: <ul style="list-style-type: none"> ● žodžiu įvertinamos mokinio pastangos, aktyvumas; ● atkreipiamas dėmesys į klaidas; ● numatomos perspektyvos; ● mokinių įsivertinimas, draugų vertinimas.
Diagnostinis (nuolatinis vertinimas, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti pažangą, skatina mokinius mokytis, sudaro galimybes bendradarbiauti)	Pažymiu vertinama: <ul style="list-style-type: none"> ● Kontrolinis darbas. Kontrolinis darbas skiriamas baigus didesnę temą. Jis gali trukti 30-45 minutes. Apie kontrolinį darbą mokiniams pranešama ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontrolinio darbo užduotys sudaromos laikantis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių einama prie sunkesnių, kad kiekvienas mokinys galėtų atlikti nors kelias paprastesnes užduotis. Mokinys negali perrašyti kontrolinio darbo norėdamas pagerinti gautą pažymį. Jeigu mokinys dėl pateisinamų priežasčių nedalyvauja kontroliniame darbe, už jį atsiskaito kitu susitartu su mokytoju laiku per 2 savaites. Kontrolinis darbas. Kontrolinio darbo užduotys gali būti trijų rūšių: testas, uždaviniai, testas + uždaviniai. Uždavinių skaičius ir sudėtingumas

	<p>parenkamas atsižvelgiant į klasės mokinių pasiruošimą, gebėjimus, darbo atlikimo tempą. Kiekvienos kontrolinio darbo užduoties vertinama balais nurodomas prie užduoties. Kontroliniuose darbuose šalia uždavinio yra nurodytas taškų, skiriamų už teisingai išspręstą uždavinį, skaičius. Taškų skaičius priklauso nuo uždavinio sudėtingumo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Apklausa raštu. Darbo tikslas – greitai išsiaiškinti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas užduotis. Užduotys konkrečios, aiškios, trumpos. Už kiekvieną teisingai atsakytą klausimą (atliktą užduotį, pasirinktą teisingą sprendimą) skiriamas vienas taškas. Trukmė ne ilgiau nei 25 minutes. Mokinius apie patikrinimą raštu iš anksto informuoti nebūtina. Mokinio nedalyvavus patikrinime raštu atsisakyti nebūtina. Rezultatai įrašomi į e-dienyną. ● Tiriamasis (praktinis, laboratorinis) darbas. Vertinimo kriterijai: pasiruošimas darbui, jo atlikimas, pristatymo tikslumas, originalumas (priedas nr. 1) ● Darbas raštu. Mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų. Mokiniai gali naudotis vadovėliais arba kita informacine medžiaga. Darbo trukmė iki 30 min. Apie skiriamą darbą mokiniai informuojami iš anksto, ne vėliau kaip prieš savaitę. Darbas raštu registruojamas el. dienyne, praleidę darbą raštu privalo atsiskaityti. ● Individualus mokinių atsakinėjimas ● Testai (už vieną teisingą atsakymą skiriamas atitinkamas taškų skaičius, taškai konvertuojami į pažymį).
<p>Apibendrinamasis (vertinimas, naudojamas baigus pusmetį, mokslo metus)</p>	<p>Pažymiu vertinama:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● didelės apimties atsiskaitomasis darbas, baigus programą, kursą, pusmetį; ● Projektinis darbas. Darbai skiriami ugdyti mokinių gebėjimus, rinkti ir apdoroti gamtamokslinio pobūdžio informaciją, planuoti ir atlikti stebėjimus bei eksperimentus, analizuoti gautus rezultatus, daryti išvadas. Tyrimų duomenis, teorines žinias panaudoti gamtamokslinio pobūdžio ekologinėms problemoms spręsti.

4. Rengiant formuojamojo ir (ar) apibendrinamojo vertinimo užduotis atsižvelgiama į pasiekimų lygių požymius ir sukuriamos skirtingus pasiekimų lygius atitinkančias užduotis. Jos pateiktos visiems mokiniams neribojant jų galimybių atlikti aukštesnius pasiekimų lygius atitinkančias (sudėtingesnes) užduotis.

5. Aprašant pasiekimų lygių požymius naudojamos šios mokinių pasiekimų lygius rodančios skalės ir sąvokos: savarankiškumo, sudėtingumo, konteksto:

5.1. Savarankiškumo:

- padedamas – procesą moderuoja ir jame dalyvauja mokytojas;
- naudodamasis netiesiogine pagalba – užduotis atlieka atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, naudodamasis papildomai pateikta medžiaga, vadovaudamasis pateiktais kriterijais;
- konsultuodamasis – tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų;
- savarankiškai – užduotį atlieka be pagalbos;

5.2. Sudėtingumo:

- paprasčiausiomis vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia 1 veiksmo (pavyzdžiui, išmatuoti sunkio jėgą, tirpalo tūrį matavimo cilindru arba pipete, elektros grandinės schemoje pažymėti elektros srovės kryptį);
- paprastomis vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia ne mažiau kaip 2 veiksmų (pavyzdžiui, greičio priklausomybės nuo laiko grafike pažymėti nueitą kelią, įvardyti elektros grandinės schemoje pažymėtus elementus ir pažymėti srovės kryptį; užbaigti ir išlyginti pateiktą reakcijos lygtį);
- nesudėtingomis vadinamos užduotys, tyrimai, situacijos, atvejai, kuriems išnagrinėti, surasti sprendimą ar atsakymą reikia 3 veiksmų (pavyzdžiui, palyginti kietųjų medžiagų, skysčių ir dujų savybes, pagal pateiktą schemą sujungti grandinę ir išmatuoti srovės stiprį, įtampą skirtingose grandinės dalyse, spręsti uždavinius pagal pateiktas reakcijų lygtis);

5.3. Konteksto:

- artima aplinka – mokiniui pažįstama, kasdienė aplinka (pavyzdžiui, mokyklos, namų);
- įprastas kontekstas – jau nagrinėtos kokio nors fizikinio, cheminio reiškinių, proceso sąlygos, aplinkybės;
- naujas, neįprastas kontekstas – dar nenagrinėtos kokio nors fizikinio reiškinių, proceso sąlygos, aplinkybės.

III. SKYRIUS BENDRIEJI SUSITARIMAI DĖL MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMO

Mokinių pasiekimai siejami su pasiekimų lygiais: slenkstinis (1) lygis – 4, patenkinamas (2) lygis – 5–6, pagrindinis (3) lygis – 7–8, aukštesnysis (4) lygis – 9–10.

Įvertinimas		Apibūdinimas
Lygiai	Pažymys	
Aukštesnysis	10	Užduotį atlieka be pagalbos. Puikiai atsako į visus klausimus, teisingai atlieka sudėtingas nestandartines užduotis. Moka nusakyti objekto ar reiškinių esminius bruožus, savybes, požymius, charakteristikas ar parametrus, sąsajas su kitais objektais ir reiškiniais. Moka kritiškai vertinti – patikrinti informaciją ir nustatyti jos patikimumą; moka numatyti veiklos seką, laiką, priemones ir būdus jai įgyvendinti, siekiant tikslo. Teisingai atlieka sudėtingas nestandartines užduotis. Teisingų atsakymų apimtis 95-100%
	9	Užduotis atlieka be pagalbos. Moka nusakyti objekto ar reiškinių esminius bruožus, savybes, požymius, charakteristikas ar parametrus, sąsajas su kitais objektais ir reiškiniais. Moka kritiškai vertinti – patikrinti informaciją ir nustatyti jos patikimumą; Gerai moka dalyką, lengvai atlieka sudėtingas tipines užduotis. Lengvai atlieka sudėtingas tipines užduotis Teisingų atsakymų apimtis 85-94%
Pagrindinis	8	Tikslingai klausdamas ar prašydamas patarimų teisingai atlieka vidutinio sudėtingumo ir sunkesnes užduotis. Teisingai atlieka vidutinio sudėtingumo ir sunkesnes užduotis Teisingų atsakymų apimtis 75-84%
	7	Užduotis atlieka atsakydamas į nukreipiamuosius klausimus, naudodamasis papildomai pateikta medžiaga, vadovaudamasis pateiktais kriterijais. Teisingų atsakymų apimtis 65-74%
Patenkinamas	6	Atsakymai be esminių klaidų. Teisingai atlieka lengvas užduotis, bet nesuvokia sudėtingesnių. Teisingų atsakymų apimtis 55-64%
	5	Atsakymuose pasitaiko esminių klaidų. Suvokia tik svarbiausius dalyko klausimus, užduotis atlieka tik mokytojo padedamas. Teisingų atsakymų apimtis 45-54%
Slenkstinis	4	Ugdymo procesą moderuoja ir jame dalyvauja mokytojas. Sunkiai suvokia dalyko esmę, daro daug klaidų, savarankiškai neatlieka lengvų užduočių. Teisingų atsakymų apimtis 35-44%
Nepatenkinamas	3	Ugdymo procesą moderuoja ir jame dalyvauja mokytojas. Moka tik nedidelę kurso dalį, daro daug esminių klaidų, neturi elementarių įgūdžių. Teisingų atsakymų apimtis 25-34%
	2	Ugdymo procesą moderuoja ir jame dalyvauja mokytojas. Mokinio pasiekimai visai neatitinka numatomų minimalių pasiekimų. Teisingų atsakymų apimtis 0% (1); 14-24% (2)/ 0-14% (1); 15-24%(2)*
	1	

Pastaba. *vertinimas, rašant bandomuosius VBE ir PUPP darbus

PRIEDAS Nr. 1: 5 – 8 ir I-IV klasių gamtos mokslų tiriamųjų darbų vertinimas

Laboratoriniai darbai yra skirti tikrinti, kaip mokinys geba teorines žinias pritaikyti praktikoje. Laboratorinius darbus mokiniai atlieka individualiai su vienodomis priemonėmis ir prietaisais. Atliekant laboratorinius darbus reikalaujama: iškelti darbo tikslą, sudaryti darbo planą, paruošti darbo eigos aprašymą, atlikti darbą su reikiamomis priemonėmis, surinkti ir apdoroti duomenis, apskaičiuoti reikiamus dydžius, gauti galutinius rezultatus ir padaryti išvadas.

Tiriamąo darbo vertinimo lentelė

Vertinimo kriterijai	Maksimalus tašku skaičius
Suformuluotas darbo hipotezė/tikslas	1 taškas
Paruoštas darbo aprašymas	1 taškas
Sujungtos schemas, tinkamai panaudotos priemonės	1 taškas
Tinkamai surinkti matavimo duomenys	2 taškai
Duomenų analizė, skaičiavimai, grafikų braižymas	3 taškai
Padarytos išvados	2 taškai

Pastaba: surinktų taškų skaičius perskaičiuojamas pagal kontrolinių darbų procentine išraiška

Kiekvienas taškas atitinka 1 balui. Už nesilaikymą laboratorinio darbo atlikimo saugos taisyklių pažymys mažinamas vienu balu.

PRIEDAS NR. 2: Namų darbų vertinimas.

Namų darbų užduotis mokytojai skiria atsižvelgdami į klasės mokymosi lygį, individualias mokinių savybes, gali diferencijuoti pagal mokinių gebėjimus: turintiems didelę mokymosi motyvaciją, itin gabiems mokiniams gali būti skiriamos kūrybinės, kritinį mąstymą ugdančios, lavinančios gebėjimą analizuoti ir vertinti užduotys; neturintiems mokymosi motyvacijos, mokymosi sunkumų turintiems mokiniams – užduotys, skirtos įtvirtinti gautas žinias, šalinti mokymosi spragas.

Namų darbų vertinimo būdai:

1. Namų darbas gali būti tikrinamas frontaliai (tikrinami uždavinių atsakymai, aptariami sprendimo būdai, kylančios problemos).
2. Namų darbų įvertinimas naudojamas kaip papildomas. Šio metodo tikslas – skatinti mokinius atsakingai atlikti namų darbus, mokytis reguliariai ir nuosekliai gerinti savo rezultatus.

Įvertinimo skaičiavimo sistema:

- Įvertinimas rašomas už suderintą su mokiniais namų darbų skaičiumi.
- Surinkti taškai – už kiekvieną namų darbą mokinys gauna tam tikrą taškų skaičių. Visi taškai sumuojami.
- Maksimalus galimas taškų skaičius – apskaičiuojama, kiek maksimaliai buvo galima surinkti taškų.
- Konvertavimas į procentus – surinkti taškai dalinami iš maksimalaus taškų skaičiaus ir dauginami iš 100.
- Procentų pavertimas į pažymį – pagal mokyklos nustatytą procentų ir pažymių skalę procentai konvertuojami į galutinį įvertinimą.

Jei mokinys nedalyvavo pamokoje, kitą pamoką jis neprivalo pateikti namų darbų.

Jei mokinys neatliko namų darbų, dienyne įrašoma „nd“.